

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Освітня програма	16931 Економічна кібернетика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	16931
Назва ОП	Економічна кібернетика
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Клебан Юлія Анатоліївна, Розгонюк Катерина Вікторівна, Григорук Павло Михайлович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.05.2020 р. – 22.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/eoknomichna-kibernetyka-pershogo-bakalavrskogo-rivnya-vyshhoyi-osvity.pdf
Програма візиту експертної групи	http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/ekonomichna-kibernetyka-pershogo-bakalavrskogo-rivnya-vyshhoyi-osvity.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

На думку експертної групи, освітній процес за ОП «Економічна кібернетика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка організований на належному якісному рівні у відповідності до нормативних актів України щодо організації освітньої діяльності. Має місце узгодження освітньої програми з місією та стратегією розвитку ЗВО. Освітній процес в інституції ґрунтується на розробленій нормативній документації у відповідності до чинного законодавства України щодо вищої освіти, яка знаходиться у вільному доступі на web-сайті закладу; в достатній мірі забезпечений всіма необхідними ресурсами: матеріальними, людськими, інформаційними. Перелік освітніх компонентів, методи навчання та викладання, наявне методичне забезпечення та матеріальна база, форми та методи контрольних заходів дозволяють досягти програмних результатів навчання. Має місце співпраця з роботодавцями в напрямку розвитку ОП та покращення освітнього процесу. Загалом, освітня програма відповідає переважною більшістю визначених критеріїв рівню відповідності В, а за критеріями 2 та 8 – рівню відповідності Е. Виявлені недоліки не є суттєвими і не носять системний характер, а за критеріями 2 та 8 мають переважно організаційний характер і можуть бути усунуті впродовж одного року. ЗВО свідомий наявних проблем та недоліків у своїй діяльності, відкритий до діалогу і поступово здійснює реалістичні кроки для їх вирішення. ОП «Економічна кібернетика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є актуальною і має перспективи розвитку.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітній процес організований відповідно до місії і стратегії Дрогобицького державного педагогічного інституту імені Івана Франка. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному web-ресурсі університету. Регіональний контекст ОП відображений в її особливостях. Наявна загальна політика і процедури щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Налагоджена досить щільна співпраця з КУ «Інститут міста Дрогобича» в напрямку забезпечення практичної підготовки здобувачів вищої освіти шляхом залучення їх до виконання реальних проектів, зокрема “Smart citizen”. Викладацький склад університету, який забезпечує освітній процес за цією ОП, має достатній рівень професійної кваліфікації відповідно до спеціальності. Частина викладачів є професіоналами-практиками, які за сумісництвом працюють на підприємствах і установах м. Дрогобича різних форм власності. В ЗВО діє система стимулювання розвитку професійних якостей та викладацької майстерності, яка включає матеріальне та моральне заохочення. В наявності є програмного забезпечення, яке дозволяє здійснювати безоплатну перевірку академічних текстів на наявність плагіату. У створенні сприятливого освітнього середовища на факультеті важливе місце займає бібліотека університету, яка надає розгорнуті сервіси інформаційного обслуговування.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Парадигма студентоцентрованого навчання в ДДПУ імені Івана Франка сприйнята і реалізована не в повній мірі, зокрема, недостатньо розвинута співпраця зі здобувачами вищої освіти в напрямку їх залучення до процесів забезпечення якості, опитування носять спорадичний характер. Результати опитувань не завжди доводяться до зацікавлених сторін, як здобувачів, так і структурних підрозділів. Це призводить до певних недоліків в обслуговуванні здобувачів з боку таких підрозділів. Співпраця з роботодавцями здійснюється не систематично. Структурному підрозділу, відповідальному за забезпечення якості, у співпраці з випусковою кафедрою економіки та менеджменту необхідно організувати регулярні опитування всіх стейкхолдерів і за всіма аспектами освітньої діяльності. Рекомендується більше уваги приділяти фіксації результатів співпраці зі всіма групами стейкхолдерів та їх своєчасному інформуванню щодо прийнятих рішень за наданими пропозиціями. Реалізований у ЗВО механізм вільного вибору здобувачами вищої освіти освітніх компонентів не достатньо сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії. Наявна на даний час схема вибору не має належного обґрунтування з боку ЗВО. Доцільним є забезпечення вибору вибіркового компонентів ОП з переліку відповідних навчальних дисциплін, пропонованих хоча б в межах інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій. Має місце недостатній обсяг у кредитах ЕКТС обов'язкових освітніх компонентів для забезпечення гуманітарної складової ОП. Рекомендується переглянути змістове наповнення ОП в напрямку усунення цього недоліку. Доцільним є розроблення і використання силабусів як сучасної форми інформування здобувачів вищої освіти стосовно змісту освітніх компонентів. Рекомендованим заходом, що посилить практичний аспект підготовки здобувачів вищої освіти, є залучення зовнішніх професіоналів-практиків, зокрема, потенційних роботодавців та випускників цієї ОП, до проведення аудиторних занять. Окремі аспекти організації освітнього процесу у ЗВО не мають належного нормативного забезпечення. Рекомендується, зокрема, розробити регулятивну базу для механізмів визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній освіті; процедур розгляду оскаржень результатів контрольних заходів здобувачами; відповідальності учасників освітнього процесу за порушення академічної доброчесності. Недостатньо розвинена інфраструктура для підтримки осіб з особливими потребами, хоча має місце певний прогрес у вирішенні цих питань.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Парадигма студентоцентрованого навчання в ДДПУ імені Івана Франка прийнята і реалізована не в повній мірі, зокрема, недостатньо розвинута співпраця зі здобувачами вищої освіти в напрямку їх залучення до процесів забезпечення якості, опитування носять спорадичний характер. Результати опитувань не завжди доводяться до зацікавлених сторін, як здобувачів, так і структурних підрозділів. Це призводить до певних недоліків в обслуговуванні здобувачів з боку таких підрозділів. Співпраця з роботодавцями здійснюється не систематично. Структурному підрозділу, відповідальному за забезпечення якості, у співпраці з випусковою кафедрою економіки та менеджменту необхідно організувати регулярні опитування всіх стейкхолдерів і за всіма аспектами освітньої діяльності. Рекомендується більше уваги приділяти фіксації результатів співпраці зі всіма групами стейкхолдерів та їх своєчасному інформуванню щодо прийнятих рішень за наданими пропозиціями. Реалізований у ЗВО механізм вільного вибору здобувачами вищої освіти освітніх компонентів не достатньо сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії. Наявна на даний час схема вибору не має належного обґрунтування з боку ЗВО. Доцільним є забезпечення вибору вибіркового компонентів ОП з переліку відповідних навчальних дисциплін, пропонованих хоча б в межах інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій. Має місце недостатній обсяг у кредитах ЄКТС обов'язкових освітніх компонентів для забезпечення гуманітарної складової ОП. Рекомендується переглянути змістове наповнення ОП в напрямку усунення цього недоліку. Доцільним є розроблення і використання силабусів як сучасної форми інформування здобувачів вищої освіти стосовно змісту освітніх компонентів. Рекомендованим заходом, що посилил практичний аспект підготовки здобувачів вищої освіти, є залучення зовнішніх професіоналів-практиків, зокрема, потенційних роботодавців та випускників цієї ОП, до проведення аудиторних занять. Окремі аспекти організації освітнього процесу у ЗВО не мають належного нормативного забезпечення. Рекомендується, зокрема, розробити регулятивну базу для механізмів визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній освіті; процедур розгляду оскаржень результатів контрольних заходів здобувачами; відповідальності учасників освітнього процесу за порушення академічної доброчесності. Недостатньо розвинена інфраструктура для підтримки осіб з особливими потребами, хоча має місце певний прогрес у вирішенні цих питань.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Стейкхолдери до формування цілей та програмних результатів в цілому були залучені. Основними стейхолдерами зі сторони роботодавців виступають співробітники КУ «Інститут міста Дрогобич», також долучаються інші організації цього регіону. До звіту про самоаналіз є прикріплені відгуки від роботодавців. Не можна чітко сказати, чи пропозиції роботодавців різнилися між собою, або чи дотримувалися роботодавці єдиної думки, оскільки ЗВО не вело детальну фіксацію результатів таких зустрічей, проте заклад зміг пред'явити витяги із протоколів засідання кафедри, у яких зазначаються ті пропозиції, які були враховані. На сайті закладу подана інформація про проведення круглого столу із роботодавцями (<https://cutt.ly/Nr7w5q5>). Під час зустрічі роботодавці підтвердили, що брали в ньому участь. Також урахування окремих рекомендацій стосовно формування освітніх компонентів ОП відображено у витягах з протоколів засідань кафедри економіки та менеджменту, які наведені в додатках. Що стосується здобувачів вищої освіти, то вони до формування цілей та ПРН залучені у меншій мірі. Їхній вплив полягає у проходженні анкетувань, як зазначається у звіті про самоаналіз. На запит експертної комісії стосовно додаткових документів №12, пункт б, ЗВО прикріпив аналітичні звіти за результатами опитувань, що були проведені в 2018 та в 2019 рр. У завданнях опитування 2018 одним із завдань є «з'ясувати та проаналізувати пропозиції студентів щодо удосконалення ОП «Економічна кібернетика», проте запитань, які б стосувалися саме цього завдання немає, а у завданнях опитування 2019 р. такий пункт взагалі відсутній. Більшою мірою залучені до такого питання органи студентського самоврядування (ОСС), проте представників саме із цієї ОП не має у керівних органах ОСС, у Вченій раді чи інших засіданнях, де є представники ОСС. У витягах з протоколів також говориться про залученість випускників, однак механізм залучення не уточнюється. Бесіда із випускниками підтвердила їх низький рівень залученості у ці процеси, зокрема більшість осіб із присутніх на зустрічі не були ознайомлені із змістом ОП та не змогли сформулювати своє ставлення до неї. Варто зазначити, що у витягах із засідань кафедри (є прикріплені до звіту про самоаналіз) ЗВО подає окремо три категорії: стейкхолдери, випускники та здобувачі вищої освіти. Також у переліку осіб, що брали участь у круглому столі (<https://cutt.ly/Nr7w5q5>), який зазначений у Протоколі №1 (відповідь на 5 запит в додаткових документах) стейкхолдерами вважаються лише представники потенційних роботодавців. Це дає можливість зрозуміти, що основними зацікавленими особами заклад бачить роботодавців і на

співпраці з ними акцентує свою увагу. Експертна група рекомендує розширити співпрацю як керівництва ЗВО, так і випускової кафедри економіки та менеджменту зі студентами як одними з головних стейкхолдерів даної ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Тendenції розвитку спеціальності та тенденції розвитку ринку праці враховані у формуванні цілей та програмних результатів навчання, зокрема, на це зорієнтовані ПРН 25-30. Ці програмні результати спрямовані на оволодіння необхідними базисними навиками, які є затребуваними серед роботодавців. Це також було підтверджено на зустрічі із роботодавцями. Освітня програма переглядається щороку і під час кожного її перегляду враховується розвиток ринку праці. Роботодавці висловили свою потребу у фахівцях, які володіють математичними навиками, вміють працювати з великим об'ємом даних і проводити їх аналіз, а також є запит на осіб, які володіють різноманітним програмним забезпеченням. Це свідчить про те, що випускники цієї ОП можуть бути затребувані в своєму регіоні. Регіональний контекст ОП відображений в її особливостях як реалізації моделей соціально-економічного розвитку територій, шляхом забезпечення їх практичної підготовки на базі Комунальної Установи «Інститут міста Дрогобича». Випускники зазначили, що вони отримали корисні фундаментальні знання, проте у повсякденному житті, в більшій мірі, користуються знаннями, що змогли отримати із загальних освітніх компонентів. Їх робота є пов'язаною зі здобутим профілем. Вивчення досвіду вітчизняних та закордонних ЗВО підтверджується проходженням підвищення кваліфікації та стажування викладачів профілюючої кафедри, участю в круглих столах з представниками закордонних ЗВО.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма в цілому відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» в частині формулювання її цілей, інтегральної, загальних та фахових компетентностей, програмних результатів навчання та форми державної атестації. Перелік обов'язкових компонентів ОП дозволяє забезпечити досягнення всіх задекларованих результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Співпраця з роботодавцями м. Дрогобича в напрямку визначення змісту освітніх компонент ОП, урахування регіонального контексту в підготовці фахівців шляхом їх практичної підготовки на базі Комунальної Установи «Інститут міста Дрогобича».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недостатньо розвинута співпраця зі здобувачами вищої освіти в напрямку їх залучення до процедур забезпечення якості, опитування носять спорадичний характер. Структурному підрозділу, відповідальному за забезпечення якості, у співпраці з випусковою кафедрою економіки та менеджменту необхідно організувати регулярні опитування всіх стейкхолдерів, розробити механізми зворотного зв'язку для своєчасного їх інформування щодо прийнятих рішень.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

На думку експертної групи, загалом має місце відповідність за підкритеріями Критерію 1. Враховуючи певну позитивну динаміку якісних характеристик за цими підкритеріями, голістичний підхід в оцінюванні, освітня діяльність за цією ОП в цілому відповідають Критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Всі версії освітніх програм "Економічна кібернетика", затверджених в період з 2016 року, по 2019 рік, містять 240 кредитів ЄКТС. Стандарт освіти за спеціальністю 051 "Економіка" затверджено 13 листопада 2018 року. Перевірка на відповідність показала, що у ОП за 2019 рік заявлено про забезпечення 100% програмних результатів навчання за рахунок обов'язкових компонентів ОП. Обсяг окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група провела оцінку за критерієм, керуючись даними ОП 2019 року, що була прикріплена до акредитаційної справи ЗВО. Надані у відомостях самооцінювання ОП деякі ОК не співпадають із даними таблиці 1. Так частина ОК повторюється, або була перенесена у вибірккову частину. Зокрема, ОК Регіональна економіка є обов'язковою, але у прикріпленій версії ОП 2019 року є у блоці вибіркових дисциплін - ВК 2.2. У таблиці 1 вказана ОК Соціологія, тоді як в ОП 2019 року та у навчальному плані 2019 року не включена до ОК. Компоненти із таблиці 1. "Системи прийняття рішень", "Ризикологія", "Інформаційні системи і технології в управлінні" у ОП 2019 року відсутні, "Менеджмент" вказано у Таблиці 1 двічі із різним обсягом у кредитах ЄКТС. Така ситуація може бути пов'язана з технічним браком при завантаженні даних в таблицю. У частині компонентів ОП та їх обсягу порушена логічна взаємопов'язана система, зокрема, для зручності досягнення здобувачами вищої освіти професійний/фахових компетентностей варто переглянути такі семестри - 7 та 8. Інформаційні системи в економіці та підприємстві - обсяг 3 кредити, тоді як Історія української державності теж 3 кредити, в останньому семестрі. По відношенню до загального обсягу 240 кредитів, вибірккова частина становить 25,83 %, що відповідає вимогам законодавства України. Структурно-логічна схема представлена лише розбиттям освітніх компонентів за семестрами і не відображає фактичний взаємозв'язок між ними.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Цілями ОП «Економічна кібернетика» визначено формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в галузі економічної кібернетики з акцентом на використання математичних методів, моделей та інформаційних технологій для аналізу та прогнозування економічних ситуацій, а також управління економічними об'єктами в ринкових умовах. Забезпечити підготовку фахівця в галузі формування та реалізації ефективних рішень соціально-економічних проблем на базі економіко-математичних методів, інформаційних технологій та обчислювальної техніки. Вони цілком узгоджуються з описом предметної області, визначеної Стандартом вищої освіти спеціальності 051 Економіка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, де зазначено, що об'єктом вивчення та діяльності є закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів. У змісті ОП представлені ОК, що охоплюють предметну область спеціальності 051 "Економіка" у повному обсязі. Зокрема, включені всі ЗК та СК, ПРН, що розроблені стандартом спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

До акредитаційної справи долучено ОП, затверджену у 2019 році, тоді як навчальний план 2016 року. На запит експертної групи було надано навчальний план 2019 року, який знаходиться у додатках. У навчальному плані 2016 року було застосовано підхід до вибіркковості - самостійного вибору навчального закладу. За період часу до проведення акредитаційної експертизи - 2020 року - таку практику було ліквідовано в ЗВО та зараз діє лише блокова пропозиція вибіркових дисциплін для здобувачів. У структура ОП відповідає вимогам Закону України "Про вищу освіту" щодо обсягу вибіркових дисциплін не менше 25%. Вибіркковість дисциплін забезпечена за блочним принципом. Обґрунтування такого підходу не пов'язане із специфікою чи потребами даної ОП та є усталеною

практикою кафедри за період 2016-2019 років. Зокрема, в ОП 2019 року 11 блоків дисциплін професійного спрямування та блоки загальноуніверситетської пропозиції (економіко-правничого блоку, культурологічного блоку, суспільно-політичного блоку, природничого блоку). У ДДПУ імені Івана Франка діє Положення (<https://bit.ly/2zHPAAV>) про вивчення вибірових дисциплін відповідно до якого студенти обирають із пропонованого каталогу дисципліни (<https://bit.ly/36DR1fT>). Процедура вибору відома здобувачам освіти та виконується на практиці. При виборі дисциплін студенти керуються короткою анотацією - описом основних тем. Остаточне рішення фіксують в листі реєстрації. На запит ЕГ було отримано зразки таких листів реєстрації здобувачів ОП “Економічна кібернетика”. Відповідно до цих даних, враховуючи контингент студентів та правила формування груп (Положення, розділ 2, пункт 2.1) вибіровість дисциплін сумнівна. В ході акредитаційної експертизи обґрунтованих пояснень такого підходу до формування процедури вільного вибору дисциплін надано не було. При спілкуванні із студентами було уточнено процедуру вибору та з'ясовано, що можливе формування групи студентів на вимогу при невідповідності критеріям Положення (мінімум 10 осіб для групи вивчення вибірової фахової дисципліни). Таке є можливим через написання заяви на ім'я директора Інститут, хоча відбувається вкрай рідко. Також практика кафедри економіки та менеджменту є такою, що в межах одного блоку вибірових фахових дисциплін пропонується на вибір дві дисципліни, що забезпечуються одним і тим же викладачем.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

До відомостей самооцінювання додано програми виробничої та переддипломної практик, що вказані у навчальному плані 2016 року (7 та 8 семестри відповідно). Зокрема, виробнича практика обсягом 4 тижні у 7 семестрі націлена на отримання практичних професійних навичок на робочому місці та передувє написанню випускної роботи. Викликають питання вказані у програмі виробничої практики ЗК та ФК. Зокрема, ФК “здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами” (див. СК2 сторінка 6 стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 “Економіка”) не є доцільним для включення до вимог практичної підготовки. У таблиці 1 звіту з самооцінювання серед обов'язкових освітніх компонентів програму переддипломної практики. Станом на 2016 рік у навчальному плані, що надано до звіту, два види практики - виробнича та переддипломна у 7 та 8 семестрах відповідно. У програмі переддипломної практики ставилися цілі - “набуття студентом професійних навичок і вмінь здійснення самостійної науково-дослідної діяльності”, сторінка 2 програми практики. Базою проходження практики є ЗВО чи інші ЗВО та метою є проведення наукової та дослідницької діяльності студентами. Разом з тим описані результати практики є надто громіздкими, адже у них згадано етапи наукового дослідження, також опанування методики проектного підходу та аналізу, чи оцінки діяльності підприємств. Також згадано про ознайомлення з обладнанням кафедри (іншого ЗВО чи наукової установи) для проведення наукових досліджень. Хоча в ОП чи інших нормативних документах не згадано про те, що підготовка здобувачів вищої освіти за ОП Економічна кібернетика потребує конкретного обладнання. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти за ОП та її випускниками було уточнено щодо проходження виробничої практики. Відповіді на запитання засвідчили, що практична підготовка студентів в кількох випадках мала формальний характер та не забезпечувала набуття професійних компетентностей. Перелік літератури на момент укладання програми переддипломної практики є застарілим, зокрема у списку основної літератури джерела за 2009, 2007, 2004, 2006, 2003 та 2008 роки. Для фахової підготовки студентів за цією ОП дуже важливо актуалізувати джерела інформації. Згадана переддипломна практика є у компонентах ОП за 2016, 2017, 2018 роки. У ОП за 2019 ця практична підготовка вилучена. У ОП за 2019 рік, яка долучена до відомостей самооцінювання, містить лише виробничу практику. На запит ЕГ було отримано договори із базами практик для здобувачів ОП. Зокрема, отримано 10 договорів із регіональними підприємствами та організаціями, комунальними установами міста Дрогобич. Загальном перелік баз практик є достатнім, різноманітність видів діяльності достатні, щоб забезпечити актуальні професійні компетенції із регіональним ухилом.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Здобуття соціальних навичок здобувачами ОП “Економічна кібернетика” забезпечене через ОК дисципліни обов'язкові та вибірові (загальної та професійної підготовки), проходження практичної підготовки - виробничої практики та/або переддипломної практики. За результатами спілкування із стейкхолдерами ОП - роботодавцями, досвід роботи із здобувачами цієї ОП у форматі виробничої практики засвідчив про недостатні навички комунікації, ділового спілкування у студентів. Як відомо ЕГ із відомостей - витяг із протоколу №2 засідання кафедри від 18 лютого 2019 року, було прийнято рішення внести нову освітню компоненту “Комунікативні процеси в управлінні”. Така компонента заявлена у Таблиці 1 відомостей самооцінювання, робоча програма дисципліни містить дані про обсяг 4 кредити ЄКТС та формування у здобувачів навичок ефективних комунікацій в управлінні. У долученій у звіті ОП 2019 року є ОК “Комунікативні процеси в управлінській діяльності” обсягом 4 кредити ЄКТС. У таблиці 1 відомостей самооцінювання зазначена ще одна обов'язкова компонента “Комунікативні процеси в навчанні”, програма якої затверджена 17 березня 2017 року обсягом 5 кредитів ЄКТС для денної форми навчання. Робоча програма цієї дисципліни серед іншого забезпечує студентам здобуття компетенцій щодо розуміння процесів комунікації, їх ефективності. Дана ОК є зазначена в навчальному плані 2016 року у блоці 1.2.1 - №14 як один із варіантів самостійного вибору навчального закладу.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт для спеціальності 051 на даний час відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Фактичне навантаження здобувачів вищої освіти за навчальним планом 2019 року розподілено у межах від $\frac{1}{3}$ до $\frac{2}{3}$ обсягу навчального часу кожної ОК - аудиторна та самостійна робота. ЗВО практикує встановлювати обсяг ОК, зокрема й обов'язкових компонент з кредити ЄКТС. Ознайомлення із розкладом занять, що розміщений на сайті ЗВО було виявлено, що всі курси - з 1 по 4 - навчання мають зазначений день тижня п'ятниця як день самостійної роботи (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/1kurs-3.pdf>). На зустрічі із здобувачами вищої освіти було проведене уточнення даної інформації, такий захід студенти сприймають позитивно. Рекомендується передбачити звітність здобувачів вищої освіти щодо проведеної роботи в цей день тижня. Також на думку ЕГ є доцільним встановлення обсягу для всіх обов'язкових освітніх компонент не менше чотирьох кредитів ЄКТС.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У відомостях самооцінювання зазначено, що підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не відбувається. Ця інформація була підтверджена під час роботи експертної групи.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони та позитивні практики не виявлені.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Серед недоліків даної ОП можна відзначити фактичну відсутність дієвого механізму вільного вибору здобувачами вищої освіти освітніх компонентів, що негативно впливає на формування індивідуальної освітньої траєкторії. Наявна на даний час схема вибору не має належного обґрунтування з боку ЗВО. Тому рекомендується переглянути означений механізм в бік реалізації права здобувача на вільний вибір освітніх компонент, хоча б із загального переліку таких компонентів в межах інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій. Має місце недостатній обсяг обов'язкових освітніх компонентів для забезпечення гуманітарної складової ОП. Необхідно переглянути зміст виробничої практики в бік набуття здобувачами вищої освіти необхідних професійних компетентностей.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП загалом узгоджується із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.6, 2.8. даного критерію, однак має місце часткова невідповідність за критеріями 2.2, 2.4, 2.5. Зазначені недоліки мають переважно організаційний характер і можуть бути усунуті впродовж одного року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання доступні за посиланням <http://pk.dspu.edu.ua>, вся інформація подана коректно та зрозуміло. Додатково ЗВО оприлюднив файл із оновленою інформацією про перебіг вступної кампанії <http://pk.dspu.edu.ua/download-dfn-4225/>. Також на дану ОП можуть вступати абітурієнти на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста. Для них на сайті є розміщена програма фахового випробування <http://pk.dspu.edu.ua/download-dfn-4076/>. Такі вступні випробування є затверджені згідно Положення про організацію і проведення вступних випробувань до Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка в 2020 році <http://pk.dspu.edu.ua/download-dfn-4043/>. Правила прийому на навчання не містять дискримінаційних положень та розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості у розрізі встановлення вагових коефіцієнтів на предмети, результати ЗНО яких зараховуються при вступі: математика – 0,4; англійська мова або географія – 0,3, українська мова та література – 0,2 <http://pk.dspu.edu.ua/download-ndz-439/>. Заклад пояснює це тим, що ОП «Економічна кібернетика» має велику кількість освітніх компонентів, пов'язаних із математикою.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Положенні про відрядження, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти у ДДПУ імені Івана Франка (<https://cutt.ly/ir3d1a5>) є чітко сформульовані правила прийому під час переведення із інших ЗВО, а також описано процедуру перезарахування результатів. Згідно цього Положення, перезарахування дисциплін здійснюється на підставі академічної довідки або додатка до документа про вищу освіту, виданого акредитованим вищим навчальним закладом, чи на підставі навчальної картки (для студентів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка), завірених в установленому порядку. Правила, що наведені вище, дотримуються у ЗВО. Процедура визнання результатів, отриманих в українських ЗВО (через проходження окремих ОК або сертифікатних програм у статусі слухача), відсутня. Проте існує процедура визнання результатів програм академічної мобільності як в українських ЗВО, так і закордонних, яка відображена у "Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка" (<http://dspu.edu.ua/mizhnarodni-proekty/zagalna-informacia/%d0%bf%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b6%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%bo%d0%ba%d0%bo%d0%b4%d0%b5%d0%bc%d1%96%d1%87%d0%bd%d1%83-%d0%bc%d0%be%d0%b1%d1%96%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d1%96%d1%81%d1%82/>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання отриманих в неформальній освіті не практикується на цій ОП та у ЗВО наразі не має розроблених для цього нормативних документів. В ході інтерв'ювання здобувачів вищої освіти встановлено, що випадків щодо запиту на перезарахування освітніх компонент або їх частини не спостерігалось.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявність чітких та зрозумілих правил прийому на навчання за освітньою програмою, урахування її особливостей в умовах прийому.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність правил для визнання результатів навчання, які отримані за фахом у неформальній освіті. Рекомендовано розробити нормативне забезпечення для реалізації процедури, які забезпечать можливість

визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти у системі неформального навчання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП має істотний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, 3.2. При цьому має місце невідповідність за підкритерієм 3.4. Враховуючи певну узгодженість за підкритерієм 3.3. та голістичний підхід в оцінюванні, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 3 з недовіками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Для досягнення заявлених у освітній програмі цілей використовуються такі методи та форми навчання: лекція, практичні роботи, лабораторні, семінарські, індивідуальні завдання, консультації, самостійна робота, практична підготовка, індивідуальні науково-дослідні завдання, а також контрольні заходи. Це регламентується наступними положеннями «Положенням про організацію освітнього процесу у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (<https://cutt.ly/zyVtrl7>), «Положення про організацію самостійної роботи студентів та контроль за нею» (<https://cutt.ly/7yVtp4a>), «Положення про організацію і методику проведення семінарського заняття» (<https://cutt.ly/1yVtdBo>), «Положення про навчання студентів за індивідуальним графіком» (<https://cutt.ly/vyVtkBi>), «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін» (<https://cutt.ly/DyVtxxL>). Відповідність методів навчання і викладання програмним РН є описана в матриці відповідності, проте методи написані загальною. До прикладу навчальна дисципліна «Моделі економічної динаміки» має такий РН як «Застосовувати програмні засоби комп'ютерної техніки для вирішення поставлених задач», а методи вказані наступні «дослідницький метод, евристичний метод, проблемно-пошуковий метод», проте не вистачає методів, які були б націлені на освоєння програмного забезпечення. Теж саме стосується РН 1 та РН 2 Курсової роботи з економічної кібернетики. РН 1 «Вміти застосовувати сучасні комп'ютерні програми для заповнення форм статистичної звітності підприємств» - методи «Інтерактивні методи, метод пояснювально-демонстративний», та РН-2 «Застосовувати програмні засоби комп'ютерної техніки для вирішення поставлених задач» - методи «Дослідницький метод, евристичний метод, проблемно-пошуковий метод». За результатами інтерв'ювання представників структурних підрозділів ДДПУ імені Івана Франка склалось враження, що ЗВО на даний не в повній мірі відійшов від парадигми студента як об'єкта навчання, який не спроможний на повноцінну агентність, а отже потребує виховання і догляду. Це впливає також на низьку залученість студентів до процедур перегляду ОП. Проте ЗВО робить кроки до впровадження студентоцентрованого підходу, зокрема залучення органів студентського самоврядування до процесів управління закладом освіти, проведення опитувань студентів стосовно окремих аспектів організації освітнього процесу в ДДПУ імені Івана Франка. Академічна свобода реалізується, зокрема, через урахування інтересів студента при виборі теми курсової роботи, що відзначено у відповідному документі (<http://dspu.edu.ua/ifmeit/wp-content/uploads/sites/2/2020/03/metodichni-rekomendaciyi-po-vikonannyu-kursovix-robit.pdf>). Організація навчання як на денній, так і на заочній формах навчання, у межах ОП відповідає вимогам стандарту вищої освіти та інших нормативних документів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На офіційному web-ресурсі закладу є Перелік дисциплін навчального плану підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка. Спеціалізація: Економічна кібернетика (<http://dspu.edu.ua/ifmeit/navch-zab/051-cybernetics/>), де у вільному доступі є робочі програми навчальних дисциплін, а також НМКД. Заклад не має розроблених силабусів, проте має опис дисциплін, який також є у вільному доступі на сайті (<http://dspu.edu.ua/ifmeit/051-ekonomika-specializaciya-ekonomichna-kibernetika/>). З цим описом в друкованому вигляді ознайомлюють студентів на першому занятті та передають групі для зберігання його у журналі контролю успішності навчальної групи. Таким чином студенти можуть з ним ознайомлюватися протягом навчального року. Порядок та критерії оцінювання також озвучуються на першому занятті, студенти можуть вносити свої пропозиції, якщо вони не згодні з тими критеріями, які їм озвучили, проте лише в усній формі. Здобувачі відзначають, що у них не виникало проблем з оцінюванням, критерії завжди конкретні та зрозумілі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Мета ОП, а також місія ЗВО, визначає своєю ціллю підготовку високопрофільних фахівців та робить акценти саме на цьому. Заклад націлений на практичний розвиток здобувачів вищої освіти, а тому студенти є залучені до співпраці з Інститутом розвитку міста Дрогобицької міської ради у рамках впровадження та популяризації стратегії електронного врядування містом відповідно до проекту «Smart Citizen», зокрема у частині практичної роботи над відкритими даними (підтвердження цього є у додаткових документах для аналізу щодо питання 6). Студенти цієї ОП можуть долучатися до науково-практичних конференцій, які проходять на рівні інституту та на рівні університету. Заклад зазначає, що на випусковій кафедрі було проведено дві міжнародні науково-практичні конференції у 2016 та 2018 рр. На запит експертної групи щодо підтвердження участі студентів ОП «Економічна кібернетика» є прикріплені документи, проте вони не можуть підтвердити участь здобувачів (у додаткових документах для аналізу щодо питання 8). Із числа здобувачів, які були присутні на зустрічі, лише одна студентка повідомила про те, що брала участь у конференції. Також студенти беруть участь у предметних олімпіадах.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зміни до наповнення навчальних дисциплін відбуваються згідно «Положення про робочу програму навчальної дисципліни» (<https://cutt.ly/kr3etld>). У звіті про самоаналіз стверджується, що останні зміни були внесені до робочої програми навчальної дисципліни (РПНД) «Маркетинг», що підтверджується Протоколом засідання кафедри (додаткові документи для аналізу щодо питання 5). Також у звіті вказано про перегляд дисципліни «Аналіз фондових ринків та інвестиційних процесів» (дисципліна вільного вибору). По доповненню та перегляду інших освітніх компонентів інформація не подається. Окрім цього, варто звернути увагу, що у переважній більшості РПНД у переліку рекомендованої літератури поданні джерела, що були написані більше ніж 10 років назад. Так, наприклад, у РПНД «Економічна кібернетика», наймолодшими книгами є книги, що були розроблені у 2004 році, а сама програма затверджена у 2017 р. Згідно Положення (<https://cutt.ly/kr3etld>), РПНД затверджується на 4 роки, тобто вона дійсна до 2021 р.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ЗВО є розроблена "Концепція інтернаціоналізації освіти у ДДПУ імені Івана Франка" (<http://dspu.edu.ua/mizhnarodni-proekty/novyny/concept-of-internationalisation/>). Діяльність викладачів та студентів є пов'язана із цією концепцією у частині 2, яка стосується показників інтернаціоналізації. Всі факти, які наведені у звіті про самоаналіз, були підтверджені під час проведення зустрічей із здобувачами вищої освіти та НПП. Концепція інтернаціоналізації спрямована на міжнародну мобільність учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ЕГ відзначає як позитивний аспект участь викладачів кафедри економіки та менеджменту в процесах інтернаціоналізації діяльності та академічній мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Парадигма студентоцентрованого навчання в ДДПУ імені Івана Франка прийнята і реалізована не в повній мірі, хоча мають місце позитивні зрушення, зокрема, щодо залучення здобувачів вищої освіти до процедур перегляду та покращення організації освітнього процесу. Рекомендується більш активне участі здобувачів вищої освіти в процесах інтернаціоналізації освітньої діяльності. Для покращення інформування здобувачів вищої освіти стосовно змісту освітніх компонентів, форм та методів контролю є доцільним розроблення і використання силабусів як сучасної форми представлення інформації.

Рівень відповідності Критерію 4.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Представлені факти, докази та аргументація показують, що ОП загалом узгоджується із якісними характеристиками за підкритеріями 4.2, 4.3, 4.4, 4.5. даного критерію. Має місце певне неузгодження з підкритерієм 541. Однак, зважаючи, що ЗВО усвідомлює наявні окремі недоліки в контексті оцінок за цим підкритерієм, має місце позитивна динаміка в напрямку здійснення заходів щодо їх усунення, і враховуючи голістичний підхід в оцінюванні, освітня програма та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Організація і проведення контрольних заходів і оцінювання результатів навчання наведені в «Положенні про організацію освітнього процесу у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка» (<https://cutt.ly/or96qxb>, п.5. Планування та порядок проведення контрольних заходів), «Положенні про контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів» (<https://cutt.ly/6r355Sb>). Ці документи ґрунтуються на вимогах Закону України «Про вищу освіту», інших чинних нормативних документів з питань вищої освіти Міністерства освіти і науки України. В них чітко і в доступній формі визначені види та форми контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, порядок повторної здачі підсумкового контролю, порядок та критерії оцінювання курсових робіт та практики (за наявності). Наведена система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти дозволяє об'єктивно встановити досягнення ними результатів навчання. Інформація про контрольні заходи для кожної освітньої компоненти оприлюднюється заздалегідь. Зокрема, вона доступна через навчально-методичну документацію, яка знаходиться на web-ресурсі закладу у вільному доступі: робочі програми навчальних дисциплін <http://dspu.edu.ua/ifmeit/navch-zab/051-cybernetics/>, описи освітніх компонентів <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/fizmat-ekonomika-kat-vyb-dysc-bak-2020.pdf>, а для освітніх компонент вільного вибору студентів – через каталог вибіркокових дисциплін <http://dspu.edu.ua/infopackstud/selectdisc/>. Перевірка досягнень програмних результатів навчання для студентів, що навчаються за індивідуальним планом, здійснюється на загальних підставах і регулюється також «Положенням про навчання студентів за індивідуальним графіком у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка», (<https://cutt.ly/hr359Lc>). Порядок проведення державної атестації здобувачів ВО відображений в «Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка», (<https://cutt.ly/er8w3SA>). Також інформація щодо контрольних заходів і критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів для кожної конкретної навчальної дисципліни доводиться на першому занятті з дисципліни і зберігається далі в журналі групи в друкованому вигляді для ознайомлення. Розклад заліків й екзаменів оприлюднюється заздалегідь і знаходиться на web-ресурсі університету у вільному доступі. Зокрема, розклад Літньої заліково-екзаменаційної сесії 2019-2020 н.р. розташований за посиланням : <http://dspu.edu.ua/litnya-zalikovo-ekzamecijna-sesiya-2019-2020-n-r/>

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

В ОП Економічна кібернетика 2016 року в ДДПУ імені Івана Франка (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/osvitnya-programa-bakalavr-ekonomichna-kibernetika-2016.pdf>) підсумковою атестацією визначений захист дипломної роботи, який проводиться публічно. Відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого у 2018 р. (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/051-ekonomika-bakalavr.pdf>), атестація може здійснюватися у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи або атестаційного екзамену (екзаменів). В ОП Економічна кібернетика 2019 р. (http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/1.osvitnya-programa-bakalavr-ekonomika-_240-kredytiv_-2019-1.pdf) атестація випускників проводиться у формі екзамену, що відповідає Стандарту вищої освіти відповідної спеціальності

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В положеннях ДДПУ імені Івана Франка щодо організації освітнього процесу, організації контролю й оцінювання навчальних досягнень студентів (<https://cutt.ly/or96qxb>, <https://cutt.ly/6r355Sb>, <https://cutt.ly/hr359Lc>) визначені чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів. Ці правила конкретизовані в РПНД, описах освітніх компонентів і знаходяться у вільному доступі на web-ресурсі ЗВО (<https://cutt.ly/syVyVcF>, <https://cutt.ly/EyVyXNA>, <https://cutt.ly/vyVyodt>). Вони містять опис форм та методів всіх видів контрольних заходів критерії оцінювання навчальних досягнень студентів, зв'язок між оцінкою за шкалою університету, національною шкалою та шкалою ЄКТС. Інформація щодо контрольних заходів, форм і методів їх проведення, критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів для кожної навчальної дисципліни також доводиться на першому занятті з дисципліни і зберігається далі в журналі групи в друкованому вигляді для ознайомлення, що було підтверджено в ході інтерв'ювання здобувачів вищої освіти. Також визначені чіткі правила повторного проходження контрольних заходів для навчальних дисциплін, з яких отримана незадовільна оцінка. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується шляхом ведення «Журналу обліку успішності академічної групи», на основі якого виставляється підсумкова оцінка семестрового контролю у формі заліку (диференційованого заліку). Інформація журналу є відкритою і доступною для здобувачів вищої освіти. Якщо семестровий контроль проводиться у формі екзамену, об'єктивність екзаменатора забезпечується правилами формування екзаменаційної оцінки за оцінюванням видів завдань, винесених на екзамен, що відображено в РПНД; а також правилами формування підсумкової оцінки для освітньої компоненти в цілому. Зміст завдань поточного та підсумкового контролю представлений на web-ресурсі університету у блоці «Навчально-методичне забезпечення освітніх програм» (<https://cutt.ly/kr8hMMV>), що також позитивно сприяє об'єктивності екзаменаторів. Порядок оскарження процедури та результатів атестації (кваліфікаційного екзамену або захисту кваліфікаційної роботи) відображений в «Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка» (<https://cutt.ly/2r8hJkX>). Зокрема зазначено право здобувача на апеляцію, порядок її подання і розгляду. Разом з тим процедури оскарження результатів контрольних заходів в ЗВО для інших освітніх компонентів нормативно не визначені. В ході інтерв'ювання здобувачів вищої освіти та представників органів студентського самоврядування встановлено, такі оскарження мали місце і здійснювались за письмовою заявою на ім'я директора Інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій. Прийнята в ДДПУ імені Івана Франка система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти дотримується послідовно в ході реалізації освітньої програми Економічна кібернетика і загалом дозволяє об'єктивно встановити досягнення ними результатів навчання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В ДДПУ імені Івана Франка визначені політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, зокрема, в нормативних документах, розміщених на офіційному web-ресурсі ЗВО: «Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових навчально-методичних та кваліфікаційних роботах у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка» (<https://cutt.ly/Vr8t5UJ>), «Кодексі академічної доброчесності Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (<https://cutt.ly/dr8lqkQ>); «Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка» (<https://cutt.ly/Fr8kYnD>). В «Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату...» чітко визначено поняття академічного плагіату, граничні відсотки унікальності академічного тексту кожного виду та порядок дій в ситуаціях, якщо цей відсоток не дотриманий. Разом з тим не вказана відповідальність учасників освітнього процесу щодо порушень академічної доброчесності. Для перевірки академічних текстів на унікальність використовується програмне забезпечення StrikePlagiarism.com та Unicheck, яке доступне в бібліотеці університету. На даний час обов'язковій перевірці підлягають всі кваліфікаційні (дипломні) роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра. Зразки результатів такої перевірки наведені в додатках. Заклад вищої освіти ознайомлює учасників освітнього процесу з цими процедурами, нормативною документацією ЗВО, що було підтверджено в ході інтерв'ювання цільових фокус-груп як здобувачів вищої освіти, так і академічного персоналу. Разом з тим, в аналітичному звіті за результатами соціологічного опитування «Організація навчального процесу» у грудні 2019 р. (<http://dspu.edu.ua/ifmeit/wp-content/uploads/sites/2/2020/03/analitichnij-zvit.pdf>) 10% опитаних зазначили, що нічого не чули про Кодекс академічної доброчесності, 21% здобувачів зазначили, що з ними не проводилась роз'яснювальна робота щодо недопущення плагіату в академічних текстах, 44% здобувачів вказали на те, що лише інколи вдаються до плагіату. 50% студентів відзначили, що стикались з такими порушеннями як списування, 26% студентів вказали на те, що вдавались до списування. Інтерв'ювання студентів в ході роботи експертної групи показало, що студенти знають про відповідальність за порушення академічної доброчесності, зокрема за списування, і пригадали випадки, коли реферати студентів були повернуті на доопрацювання, оскільки містили ознаки списування. ДДПУ імені Івана Франка проводить заходи, спрямовані на популяризацію академічної доброчесності. Зокрема, 10 квітня 2019 р. на базі бібліотеки ДДПУ імені Івана Франка був проведений семінар «Академічна доброчесність в університеті» (<https://cutt.ly/wr8xu1B>), а 17 вересня 2019 р. –зустріч експертів із якості вищої освіти з академічною спільнотою ЗВО та студентами (<https://cutt.ly/zr8xESD>)

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Для студентів, що навчаються за ОП "Економічна кібернетика", забезпечений вільний доступ до навчально-методичної документації, що містить опис правил проведення контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів. Встановлена наявність програмного забезпечення, яке дозволяє здійснювати перевірку академічних текстів на наявність плагіату.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Нормативно не визначені процедури розгляду оскаржень результатів контрольних заходів здобувачами, крім атестації у формі кваліфікаційного іспиту або захисту дипломної роботи. Правила та норми академічної доброчесності доведені не до всіх учасників освітнього процесу, що було встановлено за результатами опитування здобувачів. Рекомендується доповнити нормативну документацію щодо організації та проведення контрольних заходів в частині чіткого опису процедур оскарження результатів контрольних заходів. Також необхідно нормативно врегулювати відповідальність учасників освітнього процесу за порушення академічної доброчесності. ЗВО потрібно розширити практику перевірки академічних текстів на плагіат, зокрема, для курсових робіт, рефератів тощо. Необхідно продовжувати популяризацію академічної доброчесності серед всіх учасників освітнього процесу, імплементацію дотримання доброчесності в інституційну культуру ЗВО. Для цього потрібно розробити і послідовно впроваджувати комплекс відповідних заходів, включаючи проведення семінарів, зустрічей з провідними науковцями ЗВО, долучення учасників освітньої діяльності до участі та перегляду онлайн-заходів з цієї тематики

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Наведені факти та докази показують, що ОП загалом узгоджується із якісними характеристиками за підкритеріями даного критерію. ЗВО усвідомлює наявні окремі недоліки в контексті оцінок за цим критерієм і поступово здійснює заходи щодо їх усунення. Враховуючи голістичний підхід в оцінюванні, освітня програма та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітній процес підготовки бакалаврів за ОП «Економічна кібернетика» забезпечує 20 осіб професорсько-викладацького складу ДДПУ імені Івана Франка, з них 18 осіб мають науковий ступінь та вчене звання, з особи мають науковий ступінь доктора наук і вчене звання професора. Аналіз таблиці 2 Звіту з самооцінювання щодо зведеної інформації про викладачів, що забезпечують освітній процес за цією ОП, загалом підтвердив відповідність академічної кваліфікації тим освітнім компонентам, які вони викладають, що в сукупності забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Разом з тим для викладачів Паласевича М.Б. (навчальна дисципліна «Маркетинг») та Квасній Л. Г (навчальна дисципліна «Системи прийняття рішень») має місце неповна відповідність наукових публікацій дисциплінам, які вони викладають. Наведені недоліки не несуть системний характер, рекомендовано встановити професійну кваліфікацію викладачів навчальним дисциплінам або залучити відповідних фахівців.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів здійснюється відповідно до “Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка та укладання з ними трудових договорів (контрактів)” (<https://cutt.ly/cr4aw67>). Відділом кадрів здійснюється попередній аналіз документів, поданих претендентами на конкурс на заміщення вакантних посад працівників, на предмет їх формальної відповідності встановленим вимогам. Інтерв'ювання начальника відділу кадрів засвідчило дієвість відповідної процедури кадрового добору. Також необхідною умовою є обов'язкове прочитання претендентом пробної лекції або проведення практичного заняття в присутності науково-педагогічних працівників університету, що є предметом обговорення на засіданні кафедри. При проведенні конкурсного добору викладачів ОП відбувається попереднє обговорення кандидатур претендентів на засіданні

кафедри з урахуванням їх рівня професіоналізму, стажу роботи у ЗВО та науково-методичного доробку. Перевага надається тим претендентам, які мають більшу кількість наукових та методичних напрацювань, зокрема, публікацій у виданнях, які проіндексовані у науково-метричних базах даних Scopus та Web of Science. За результатами обговорення кафедрою шляхом голосування приймається рішення про рекомендацію даного претендента для участі в конкурсі. Інтерв'ювання викладачів підтвердило наявність вказаних процедур конкурсного відбору. Інтерв'ювання студентів показало, що в університеті існує практика опитування здобувачів вищої освіти стосовно задоволеності рівнем викладання навчальних дисциплін конкретними викладачами. Проведений аналіз засвідчив, що процедури конкурсного добору науково-педагогічних працівників, в цілому, є прозорими, дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму претендентів переважно за рахунок їх відповідності академічній кваліфікації за дисциплінами ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ДДПУ імені Івана Франка при реалізації освітнього процесу за ОП «Економічна кібернетика» співпрацює з роботодавцями, зокрема, КУ «Інститут міста Дрогобича», Дрогобицьким фаховим коледжем нафти і газу, Національним агентством з питань запобігання корупції, компанією «Неском», комунальним підприємством «Туристично-інформаційний центр міста Дрогобича» Дрогобицької міської ради. Зокрема, працівники Дрогобицького фахового коледжу нафти і газу залучались в якості зовнішніх рецензентів навчально-методичних розробок викладачів кафедри економіки та менеджменту, що було підтверджено інтерв'юванням головою циклової комісії економіки підприємства та інформаційних технологій коледжу. В ході фокус-групи з представниками роботодавців встановлено, що здобувачі вищої освіти ОП «Економічна кібернетика» активно залучаються до виконання інноваційних проектів, які розробляються КУ «Інститут міста Дрогобича» спільно з відділом цифрової трансформації в Національному агентстві з питань запобігання корупції, зокрема, «Smart Citizen», в ході виконання якого студенти виконували роботу з очищення та оцифрування даних. В додатках представлено документальне підтвердження цієї співпраці. Керівництво КУ «Інститут міста Дрогобича» висловило бажання і готовність продовжити таку співпрацю і залучити студентів цієї ОП до виконання проекту «Розумні перевезення» з перспективою розширення тематики курсового і дипломного проектування на базі виконання складових цього проекту. В рамках співпраці з КП «Туристично-інформаційний центр міста Дрогобича» Дрогобицької міської ради студенти ОП «Економічна кібернетика» приймали участь у реалізації проектів «Вуличний музей», «Я з Дрогобича» стосовно успішних людей м. Дрогобича. Також в рамках реалізації просвітницького проекту «Smart City Zoom School» для навчальних закладів м. Дрогобича, у тому числі ДДПУ імені Івана Франка, представниками КУ «Інститут міста Дрогобича» проведено цикл лекцій стосовно використання сервісів проекту «Smart Citizen», застосування інформаційно-комунікаційних технологій у функціонуванні ОТГ.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Частина викладацького складу кафедри економіки та менеджменту ДДПУ імені Івана Франка суміщають викладацьку і професійну діяльність. Зокрема, це доц. Ковенська О.А. («Актарні розрахунки»), яка за сумісництвом працює представником страхової фірми «МетЛайф»; доц. Процишин О.Р. («Мікроекономіка») яка за сумісництвом працює бухгалтером ДВНЗ «Дрогобицький коледж нафти і газу»; доц. Бурда А.І. («Економіка і фінанси підприємств»), яка за сумісництвом працює менеджером зі збуту ТзОВ «Тандем»; доц. Скотний П.В. («Логістика») – фізична-особа підприємець; доц. Городинський Т.І. («Проектний аналіз») – секретар постійної комісії Дрогобицької міської ради з питань бюджету, планування фінансів, цінової політики та інвестицій. Ця інформація була підтверджена в ході інтерв'ювання викладачів та під час відкритої зустрічі. В ході вивчення ОК «Інформаційний бізнес» частина практичних занять проходить у відділі економіки та відділі центр надання адміністративних послуг Дрогобицької міської ради; для ОК «Управління інформаційними ресурсами» проведення частини практичних занять проходить у відділі інформаційних технологій та аналізу Дрогобицької міської ради. Разом з тим залучення зовнішніх професіоналів-практиків до проведення аудиторних занять не має постійного застосування.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ДДПУ імені Івана Франка сприяє професійному розвитку професорсько-викладацького складу, зокрема й кафедри економіки та менеджменту. Такий розвиток забезпечується шляхом застосування різних форм стажування та підвищення кваліфікації викладачів, які регламентуються «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (<https://cutt.ly/sr7rDpE>). Стажування та підвищення кваліфікації здійснюється на основі укладених договорів з вітчизняними та зарубіжними ЗВО, зокрема, Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, Львівським національним університетом імені Івана Франка, Львівським торговельно-економічним університетом, Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника, Жешувським університетом, Люблінською політехнікою та багатьма іншими. Копії угод про співпрацю наведені в додатках. Викладачі кафедри Скотний П.В. та Паласевич М.Б. у 2019 р. проходили стажування у Підкарпатській вищій школі імені Вл.Фіндиша,

м.Ясло, Польща. Професійному розвитку викладачів також сприяє їх участь у міжнародних наукових заходах: конференціях, семінарах, круглих столах. В ЗВО відкритий доступ для академічного персоналу та здобувачів вищої освіти до наукових публікацій, проіндексованих в базах даних Web of Science та Scopus. Доценти кафедри П. В.Скотний та Ю.Я.Вовк впродовж 2018-2019 рр. читали лекції в університеті прикладних наук VIVES (Бельгія). Ст. викладач Партика В.І на даний час навчається в аспірантурі ДДПУ імені Івана Франка за спеціальністю 051 «Економіка». Кращі викладачі ЗВО за результатами щорічного рейтингового оцінювання отримують матеріальну винагороду у вигляді премії, що було підтверджено в ході інтерв'ювання головного бухгалтера університету.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ДДПУ імені Івана Франка існує дієва система матеріального заохочення викладачів, які мають прогрес у розвитку викладацької майстерності. Зокрема, відповідно до «Положення про преміювання працівників Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (наведено у додатках), підставами для преміювання є успішне практичне втілення інноваційних освітніх технологій з досягненням економічного ефекту; участь у спільній підготовці здобувачів вищої освіти за міжнародними програмами подвійних дипломів; розроблення методичного забезпечення дисциплін для програм дистанційного навчання; впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес. Також преміювання здійснюється на високі показники за результатами щорічного рейтингового оцінювання, одним із складових якого є розвиток викладацької майстерності. У визначенні рейтингу викладачів беруть участь і здобувачі вищої освіти, серед числа яких проводиться об'єктивне анкетування за результатами якого визначається «кращий викладач року». Професори кафедри Кишакевич Б.Ю та Рибчук А.В. нагороджені значком «Відмінник освіти України», «За наукові досягнення», орденом «Петра Могили» та Грамотою Головного управління освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації освітньої програми «Економічна кібернетика», їх значний науковий потенціал переважно забезпечують досягнення її цілей та програмних результатів навчання. Конкурсний добір викладачів є чітко визначеним, прозорим і дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Частина науково-педагогічних працівників, долучених до освітнього процесу за освітньою програмою, є професіоналами-практиками, які працюють за сумісництвом з різних організацій та установах м. Дрогобича. В ЗВО діє налагоджена система професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Також має місце дієва система стимулювання розвитку викладацької майстерності, яка включає матеріальне та моральне заохочення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Професійна кваліфікація окремих викладачів не в повній мірі підтверджується науковими публікаціями щодо навчальних дисциплін, які вони викладають. Долучення зовнішніх професіоналів-практиків, які не є науково-педагогічними працівниками університету, до проведення аудиторних занять має епізодичний характер.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Наведені факти та докази показують, що ОП узгоджується із якісними характеристиками за підкритеріями 6.2, 6.3, 6.5, 6.6. даного критерію. Має місце часткова неузгодженість з підкритеріями 6.1. та 6.6, яка разом з тим не призводить до суттєвих недоліків. Враховуючи цілісність оцінювання ОП за даним критерієм, освітня програма та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими/

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Інформація про матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу в ДДПУ імені Івана Франка знаходиться у відкритому доступі на web-ресурсі університету в розділі «Доступ до публічної інформації» (<http://dspu.edu.ua/dostup-do-publichnoyi-informaciyi/>). Будівля навчального корпусу, де переважно проводяться заняття із здобувачами вищої освіти цієї ОП знаходиться в задовільному стані, площа навчальних приміщень є достатньою. Навчальні аудиторії оснащені необхідним обладнанням, зокрема персональними комп'ютерами, об'єднаними у локальну мережу, з ліцензованим програмним забезпеченням: операційною системою, офісними додатками. Навчальні аудиторії входять до зон WiFi з вільним безоплатним доступом. В наявності є інтерактивна дошка. Для потреб студентів використовується оргтехніка. Інтерв'ювання студентів в ході візиту експертної групи підтвердило вільний доступ до комп'ютерної техніки в поза навчальний час для здійснення самостійної роботи та безоплатне використання оргтехніки, зокрема, для роздруківки титульних сторінок курсових робіт, рефератів, тощо. Соціальна інфраструктура ЗВО включає актову залу, два спортивних зали, їдальню, медичний пункт, спортивний майданчик. Іногородні студенти забезпечені місцями в гуртожитку. Наведені факти підтверджуються представленим в ході візиту університетом фотозвітом з матеріальної бази та додатковими фотоматеріалами, наведеними в додатках. Заклад має бібліотеку, яка налічує понад 5000 примірників навчальної літератури. Бібліотечне обслуговування користувачів здійснюється як в очному режимі, так і за допомогою он-лайн сервісів, реалізованих на web-сторінці бібліотеки (<http://dspu.edu.ua/biblioteka/>). Навчально-методичне забезпечення освітніх компонент ОП «Економічна кібернетика» розташоване у вільному доступі на web-ресурсі університету (<http://dspu.edu.ua/ifmeit/navch-zab/051-cybernetics/>). Всі види ресурсного забезпечення є достатніми для забезпечення досягнення визначених ОП «Економічна кібернетика» цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Інфраструктура освітнього середовища, наявного у ДДПУ імені Івана Франка, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти за освітньою програмою, яка акредитується, шляхом вільного та безоплатного доступу до неї, зокрема, до спортивного майданчика, актові зали, їдальні. Бібліотека університету надає через власний web-ресурс академічному персоналу та здобувачам вищої освіти доступ до наукових публікацій, проіндексованих в базах даних Web of Science та Scopus. Серед он-лайн послуг бібліотеки також отримання індексу УДК для наукових публікацій, он-лайн доставка електронних документів, надання віртуальної довідки. Перевірка академічних текстів на плагіат також здійснюється на безоплатній основі. В аналітичному звіті за результатами соціологічного опитування “Організація навчального процесу” у грудні 2019 р. (<http://dspu.edu.ua/ifmeit/wp-content/uploads/sites/2/2020/03/analitichnij-zvit.pdf>) 76% опитаних задоволені матеріально-технічною базою університету; 88,9% – доступом до комп'ютерів та мережі інтернет; 93% – забезпеченням підручниками, посібниками та методичними матеріалами. За результатами рейтингового оцінювання здобувачами структурних підрозділів університету бібліотека отримала 4,5 бали з 5 можливих. Наведені факти підтвердились в ході фокус груп здобувачів та представників органів студентського самоврядування. Разом з тим вони відзначили, що опитування стосовно потреб здобувачів стосовно розвитку інфраструктури проводяться нерегулярно.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Проведені експертною групою зустрічі зі здобувачами вищої освіти, які навчаються на відповідній ОП, представниками студентського самоврядування, а також ознайомлення з фотозвітом з матеріальної бази дозволили пересвідчитись, що в цілому освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти за ОП, санітарно-технічний стан приміщень переважно відповідає вимогам чинних норм та правил експлуатації. Зокрема, навчальні приміщення, в яких розташовані комп'ютери, оснащені вогнегасниками, будівлі університету мають резервний вихід, в корпусах розміщені плани евакуації на випадок надзвичайної ситуації. Умови проживання студентів у гуртожитках є задовільними. З метою покращання моральної, психологічної та духовної підтримки здобувачів вищої освіти в університеті налагоджена співпраця з представниками Духовної семінарії м. Дрогобича, і зокрема, капеланом Олегом Кекошем. В ході фокус-груп зі студентами та представниками студентського самоврядування респонденти висловили задоволення такою співпрацею, акцентувавши увагу на тому, що зустрічі відбуваються на добровільній основі й в позанавчальний час. Конфлікту інтересів між представниками різних релігійних віросповідань при цьому не спостерігається. Впливу на освітній процес з боку представників духовенства не спостерігалось. За результатами проведеного аналізу експертна група констатує, що в цілому освітнє середовище в ЗВО є безпечним та дозволяє задовольнити інтереси і прагнення студентів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП «Економічна кібернетика», переважно здійснюється на належному рівні, що дозволяє задовольнити їхні освітні потреби та інтереси. На web-ресурсі закладу в розділі «Доступ до публічної інформації» (<https://cutt.ly/ByVgFnN>) представлені сертифікати про акредитацію всіх ОП, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в університеті; інформація щодо вартості дипломів; організації і забезпечення академічної доброчесності, правил внутрішнього розпорядку, забезпечення якості та інша. Окремими позиціями на web-ресурсі закладу представлена інформація для вступу на здобуття ОС магістра. Організаційна підтримка здобувачів вищої освіти забезпечується також структурними підрозділами університету: бухгалтерською службою, відділом кадрів, навчально-методичним відділом, канцелярією. Основна інформація розташована в розділі «Студентам». Для здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОП, додаткова інформація розташована в розділі «Інститут фізики, математики, економіки та інноваційних технологій», зокрема, інформацію про випускову кафедру, навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів ОП, каталог вибіркових дисциплін, розклад занять та заліково-екзаменаційної сесії. Також суттєвий внесок в інформаційну підтримку здійснює бібліотека університету (<http://dspu.edu.ua/biblioteka/>). Консультативна підтримка здійснюється на рівні деканату Навчально-наукового інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій. Також в університеті створений відділ інформаційної діяльності та молодіжної політики. Соціальна підтримка здобувачів забезпечується відділом молодіжної політики і соціальної роботи. Також важливу роль відіграють органи студентського самоврядування, зокрема, при вирішенні питань переведення студентів на місця, що фінансуються за рахунок державного замовлення, відрахування та поновлення студентів, призначення соціальних стипендій, вирішення питань проживання в гуртожитках тощо, що було підтверджено в ході відповідної фокус-групи. Зокрема, соціальні стипендії отримують студенти, що навчаються за ОП «Економічна кібернетика». Згідно з результатами соціологічного опитування «Організація навчального процесу» у грудні 2019 р. (<https://cutt.ly/wyVgZzY>), студенти, що навчаються за ОП «Економічна кібернетика» таким чином оцінили підтримку з боку структурних підрозділів університету (за п'ятибальною шкалою): навчально-методичний відділ – 4,2; деканат ННІФМЕІТ 4,1; бухгалтерська служба – 3,9; канцелярія – 3,8; відділ молодіжної політики і соціальної роботи – 3,8; відділ інформаційної діяльності та зв'язків з громадськістю – 3,0; відділ кадрів 2,9. При цьому за результатами опитування неможливо встановити, які саме проблемні питання є причиною низьких оцінок для окремих підрозділів. Університету потрібно вжити заходів щодо вивчення проблемних питань в обслуговуванні та усуненні недоліків.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Заклад вищої освіти поступово створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Зокрема, на web-ресурсі закладу розміщена «Інформація для людей з особливими потребами» (<http://dspu.edu.ua/informaciya-dlya-lyudej-z-osoblyvymy-potrebam/>). Відвідування занять за індивідуальним графіком дозволяється матерям по догляду за дитиною віком до трьох років; вагітним, що відображено в «Положенні про навчання студентів за індивідуальним графіком» (<https://cutt.ly/Lr96tTJ>). Студентів з особливими потребами, які навчались би за ОП «Економічна кібернетика», на даний час в університеті немає. За свідченням представників студентського самоврядування, отриманими в ході їх інтерв'ювання, в гуртожитку мешкають два студенти з проблемами опорно-рухового апарату, які поселені на другому поверсі (перший поверх є нежитловим). Разом з тим в ЗВО недостатньо уваги приділено створенню інфраструктури для людей з особливими потребами, зокрема, відсутні пандуси та поручні в навчальних корпусах. В ході фінальної зустрічі ректор університету Н. Скотна запевнила, що на даний час розглядається питання покращення відповідної інфраструктури.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій в ДДПУ імені Івана Франка представлені в нормативних документах: «Положенні про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/ilovepdf_merged-1-1.pdf), «Антикорупційній програмі Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/antikorupc-programa-ddpu.pdf>) «Положенні про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями в Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка» (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/polozhennya-pro-seksualni-domagannya.pdf>). В цих документах наведені процедури розгляду конфліктних ситуацій, відповідальність сторін, представлено заходи щодо запобігання прояву таких ситуацій. Також Університеті налагоджено систему профілактичних заходів та постійного моніторингу з метою запобігання та виявлення конфлікту інтересів до якої залучені адміністрація Університету, керівники структурних підрозділів та працівники кадрової служби, зокрема діє телефонна «гаряча лінія» та «гаряча електронна скринька» (інформація про них розміщена на web-ресурсі закладу <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/telefonnagaryacha-liniya-2019-1.pdf>). Також органи студентського самоврядування використовують «скриньку довіри», до якої студенти можуть подавати скарги щодо наявних конфліктних ситуацій (інформація була підтверджена в ході фокус групи з представниками органів студентського самоврядування). В аналітичному звіті за результатами соціологічного опитування «Організація навчального процесу» у грудні 2019 р. (<http://dspu.edu.ua/ifmeit/wp-content/uploads/sites/2/2020/03/analitichnij-zvit.pdf>), 3% опитаних вказали, що стикались з проявами хабарництва,

26% зазначили, що інколи стикались з таким правопорушенням. Разом з тим, за інформацією, отриманою в ході інтерв'ювання здобувачів вищої освіти та представників органів студентського самоврядування під час роботи експертної групи, для ОП «Економічна кібернетика» фактів наявності конфліктних ситуацій не спостерігалось.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У створенні сприятливого освітнього середовища на факультеті важливе місце займає бібліотека університету, яка надає розгорнуті сервіси інформаційного обслуговування. Значна роль у створенні сприятливого освітнього середовища належить студентському самоврядуванню, яке опікується побутовими, соціальними і психологічними проблемами студентства. Також позитивною практикою у підтримці психологічного та духовного здоров'я студентів є залучення студентського капелана. Нормативне забезпечення стосовно процедури вирішення конфліктних ситуацій та їх попередження розроблено на належному рівні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Спостерігається недостатній рівень обслуговування студентів з боку структурних підрозділів університету: бухгалтерської служби, відділу кадрів, відділу інформаційної діяльності та зв'язків з громадськістю. Керівникам цих служб варто провести додаткове опитування з метою визначення конкретних проблем в обслуговуванні студентів та розробити систему заходів для їх усунення. Також недостатньо розвинена інфраструктура для підтримки осіб з особливими потребами, хоча має місце певний прогрес у вирішенні цих питань.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Проведений аналіз дозволяє констатувати, що ОП узгоджується із якісними характеристиками за підкритеріями 7.1, 7.3, 7.4, 7.6. даного критерію. Має місце часткова неузгодженість з підкритеріями 7.2. та 7.4, яка разом з тим не призводить до суттєвих недоліків. Враховуючи голістичний підхід в оцінюванні ОП за даним критерієм, освітня програма та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Відповідно до "Положення про освітні програми першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка" (п. 5, стор. 14), створена у ЗВО робоча група є відповідальною за розробку проєкту ОП. На етапі розробки проєкт ОП надсилається на зовнішнє рецензування, в тому ж числі професіоналам у фаховому середовищі ОП. На ОП "Економічна кібернетика" отримано у звіті три рецензії від фахівців-роботодавців регіону: КУ "Інститут міста Дрогобича", ТзОВ "Трек-ЛТД" та "ТзОВ "Неском". Тексти рецензій мають загальний характер та не містять аргументованої оцінки ОК, їх логічної послідовності, структури, наповнення контентом та практичним спрямуванням завдань. У наданій рецензії "Інститут міста Дрогобич" зазначено, що ОП розроблена з урахуванням потреб ринку праці. У констатуючій частині рецензії не вказано конкретні аргументи на підтвердження такого врахування з боку ЗВО. В цій рецензії вказано лише перелік обов'язкових ОК у структурі ОП, що відповідає вимогам відповідного Положення ЗВО. Зокрема, на пояснення мети ОП використано блок 2 із ОП, що затверджено 2019 року, стор. 4. Дана рецензія дає заключення про рекомендацію до її впровадження в ЗВО, але не має чіткого пояснення щодо компетентностей та кваліфікація фахівців, зокрема, потрібних для цієї установи. У рецензії від ТзОВ "Трек-ЛТД" вказано про відповідність ОП стандарту вищої освіти, при тому, що немає пояснення з боку підприємства, чим керується рецензент для такого висновку. Разом з тим у цьому документі вказано, що дисципліни навчального плану ОП актуальні для керівників підприємницьких структур. При цьому такий висновок не є підтверджений конкретними фактами. У рецензії "ТзОВ "Неском" теж використано підхід оцінки ОП на відповідність структурі та проєкту Тюрінг, стандартам QAA. Тут же зазначено, що загальні та професійні компетентності у ОП забезпечують конкурентні переваги на ринку, але немає аргументів що це підтверджують. Процес моніторингу, відповідно до згаданого вище положення, відбувається у ЗВО із використанням опитувань стейкхолдерів, через аналіз досягнень здобувачів освіти, порівняння із іншими ОП у

інших ЗВО та закордоном. На зустрічі із стейкхолдерами було встановлено, що відповідальна кафедра економіки та менеджменту не проводить опитувань зацікавлених осіб, зокрема працедавців. На цій зустрічі встановлено відсутність фактів щорічного збору даних від працедавців для проведення перегляду ОП у 2017, 2018 та 2019 роках. Кафедра проводить зустрічі для обговорення ОП не систематично, працедавці не поінформовані про перебіг процедури розгляду та врахування їхніх пропозицій до ОП. Публікації на веб-сайті про проведені круглі столи мають декларативний характер. Зважаючи на вищевикладене, задекларований моніторинг та перегляд ОП щорічно, що відображено у формі затверджених ОП у 2016, 2017, 2018 та 2019 роках, не містить фактів змістовного підтвердження та обґрунтування фактів перегляду ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час експертизи ЕГ провела зустріч із здобувачами вищої освіти. На ній було з'ясовано, що рівень залучення їх до періодичного перегляду ОП є низьким. Зокрема, з огляду на щорічний перегляд ОП, який згадано також у підкритерії 9.2, немає чіткої процедури участі здобувачів у процесі обговорення змін, пропозицій чи оновлення ОП. Здобувачі освіти не знали що таке освітня програма, а відомості про неї отримують фрагментарно - через окремі ОК, що вивчаються у кожному семестрі відповідного року навчання. Студенти підмінювали поняття - зміни в ОП та змінами в критеріях оцінювання окремої ОК під час семестрового навчання. На зустрічі було встановлено, що здобувачі освіти у даному ЗВО загалом знають про систему залучення до перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості. Зокрема, студентам відомо про опитування, що було проведено у ЗВО у грудні 2019 року та про щорічне опитування, що проводила кафедра економіки та менеджменту. Разом з тим, не було встановлено, що такі опитування є систематичні та мають закритий цикл - реакцію адміністрації ЗВО щодо оцінки студентами елементів освітнього процесу - викладання курсів, дотримання академічної доброчесності, якісної роботи структурних підрозділів. Зокрема, не було зафіксовано чіткої процедури врахування позиції здобувачів вищої освіти щодо перегляду ОП. ЕГ провела зустріч із представниками органів студентського самоврядування ЗВО, зокрема із студентським ректоркою, студентським директором інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій та керівницею профспілкової студентської організації. Серед присутніх на зустрічі здобувачів не було студентів ОП Економічна кібернетика. У своїй діяльності студентське самоврядування керується положенням про студентське самоврядування <http://dspu.edu.ua/stud-sam/> . Документ положення не розміщено на веб-сайті у спливаючому вікні та немає даних про терміни затвердження положення. За словами студентської ректорки всі представники самоврядування із ним ознайомлені, але сам документ не містить жодного підпису. Із доступного тексту відомо, що відповідно до пункту 2.1.12 студентське самоврядування має право звертатися до адміністрації університету із пропозиціями щодо освітнього процесу. У відповіді на питання про залучення студентського самоврядування до перегляду ОП, ректорка повідомила що така процедура не передбачена. За її словами відбуваються лише обговорення в усному форматі, але документально це не підтверджено. Представники студентського самоврядування не підтвердили фактів залучення чи участі здобувачів вищої освіти, посередництвом студентського самоврядування, у процесі перегляду та/чи покращення ОП, її компонентів. Для подібних цілей у ЗВО працює лише формат звернення через сайт у розділі громадське обговорення.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Проведена зустріч із роботодавцями підтвердила, що кафедра економіки та менеджменту співпрацює із кожним окремо через особисті контакти викладачів кафедри економіки та менеджменту, проведення публічних заходів чи проведення круглих столів http://dspu.edu.ua/kafektm/news_meeting_with_stakeholders_2020.htm . Зустріч із роботодавцями засвідчила, що залучення їх до укладання чи перегляду ОП "Економічна кібернетика" має епізодичний характер. ЕГ за запит до гаранта ОП отримала додаткові документи, що підтверджують залучення стейкхолдерів до покращення ОП, її компонентів. Витяги протоколів кафедри підтвердили факти затвердження пропозицій, як от зміни ОК чи їх заміни, введення нових. Разом з тим, витяги містять лише констатуючу частину про прийняття рішення та не дозволяють скласти повну картину процесу роботи ОП із залучення роботодавців. Також на зустрічі був присутній один із рецензентів ОП, директор ТзОВ "Неском", який підтвердив факт проведення круглих столів та висловлення ним пропозицій щодо удосконалення ОК у цій ОП. Разом з тим, він підтвердив факт того, що його не повідомляють про подальші кроки для врахування його рекомендацій. Рецензент ОП, керівник КУ Інститут міста Дрогобич, підтвердив наявність пропозиції до ЗВО застосовувати типові задачі для самоврядування від інституції як завдання для студентів цієї ОП при виконання курсових робіт. У підсумку ця установа є основним стейкхолдером для ОП, що було підтверджено на проведеній зустрічі.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ провела зустріч із випускниками ОП, зокрема 2013, 2016, 2017, 2018 років. Частина присутніх ще продовжують навчання у ЗВО на магістерському рівні. Присутні підтвердили існування зв'язку із випускниками через викладачів кафедри, тобто із застосуванням персональних контактів. Систематична робота із випускниками цієї ОП не

відбувається, збір даних про їх професійні успіхи та кар'єру відбувається епізодично та має випадковий характер. Випускники також зазначили, що не мають налагодженого доступу до ОП, її перегляду чи покращення після завершення навчання.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Експертна група зробила запит на додаткові документи, зокрема витяги з протоколів засідання кафедри на предмет внесення змін до освітньої програми. Аналіз отриманих документів показав, що існує практика розгляду питання внесення змін до освітніх компонент. Наприклад частина дисциплін була замінена як реакція на пропозицію від стейкхолдерів, що вказано у витягах. Також відомо про факт зміни обсягу навчальної дисципліни на прохання здобувачів вищої освіти, що підтверджено на зустрічі із науково-педагогічним складом ОП. Разом з тим, ЕГ не отримала підтвердження фактів реагування на останнє опитування, проведене у кафедрі економіки та менеджменту <http://dspu.edu.ua/ifmeit/wp-content/uploads/sites/2/2020/03/analitichnij-zvit-1.pdf> щодо фактів порушення академічної доброчесності. Наприклад, згідно із даними звіту 20% викладачів не проводять роз'яснювальну роботу щодо недопущення порушення доброчесності; 25% респондентів засвідчили факти хабарництва; 66,7% зазначили, що їм бракує практично орієнтованих навичок.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На резервній зустрічі із гарантом та керівником навчально-методичного відділу та на фінальній зустрічі із керівництвом ЗВО отримано ствердну відповідь, що ЗВО готове та має бажання змінювати та удосконалювати освітню діяльність в межах конкретної освітньої програми та в університеті в цілому задля підвищення якості освіти. У час резервної зустрічі із керівником навчально-методичного відділу було з'ясовано, що у структурі ДДПУ передбачено створення окремого підрозділу, що буде відповідальним за реалізацію політики забезпечення якості вищої освіти. Таке рішення прийняте після попередніх акредитаційних експертиз у ЗВО. Це свідчить про те, що пропозиції, висловлені попередніми акредитаційними експертизами, беруться до уваги. Разом з тим, на цій же зустрічі не було встановлено, який підхід буде застосовувати ЗВО у питанні залучення здобувачів вищої освіти до забезпечення якості, адже отримано сумнівні оцінки від адміністрації спроможності студентів бути активними учасниками освітнього процесу. Зокрема, було поставлено під сумнів спроможність студентів як таких надавати конструктивні відгуки на процеси та процедури освітнього процесу. Не отримано пояснення від ЗВО щодо питання механізмів врегулювання конфліктних ситуацій та оскарження результатів контрольних заходів у межах усього освітнього процесу. Підтвердження цьому факту отримано від здобувачів та ОСС. ЗВО не розпочав роботу щодо можливих механізмів зарахування результатів навчання здобувачів у неформальній освіті, про що свідчить їх відсутність в нормативних документах ЗВО. Підтверджено відсутність реакції ЗВО на рекомендацію щодо процесу громадського обговорення ОП <http://dspu.edu.ua/gromadske-obgovorennya/>, яке не містить ніякої інформації, що не дає змоги говорити про врахування в повній мірі рекомендацій стейкхолдерів, а зокрема для цієї ОП за підсумками круглого стола у січні 2020 року.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Документи засвідчують, що ЗВО провів попередню роботу та приготував основу для налагодження процесів, що формують культуру якості. Результати роботи із документами, підсумки проведених зустрічей із викладачами, гарантом освітньої програми, адміністрацією університету, студентами та студентським самоврядуванням свідчить про те, що в цій академічній спільноті культура якості є на зародковому етапі. На момент проведення акредитаційної експертизи розробленою є нормативна база ЗВО, яка описує більшість процесів та процедур. Наприклад, у структурі навчально-методичного відділу діє сектор ліцензування, акредитації та якості освіти, «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка» прийнято наказом від 28.12.15 р. <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/polozhennya-pro-systemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-vyshhoyi-osvity-u-ddpu-im.-i.franka.pdf>. Зворотній процес - використання цих правил та їх систематичне застосування на практиці - є епізодичним. Практики проведення опитування здобувачів вищої освіти щодо якості навчального процесу є спорадичними, учасники навчального процесу не в повній мірі розуміють свої права та обов'язки, що зокрема показала зустріч із студентським самоврядуванням. Вплив студентського самоврядування на процедури забезпечення якості вищої освіти зводяться до представництва здобувачів у вчених радах, засіданнях ректорату, стипендіальних комісій, що немає прямого впливу на якість підготовки. Для цієї ОП важливим елементом якості підготовки здобувачів є вивчення та здобуття практичних навичок (soft skills та професійних компетенцій). За підсумками зустрічей із роботодавцями та викладацьким складом ОП було встановлено: студенти демонструють недостатній рівень комунікаційних навичок, хоча відповідна ОК діє з 2016 року; викладачі недостатньо приділяють уваги застосуванню актуального програмного забезпечення при вивченні дисциплін, зокрема не здійснюють пошук можливостей як доступні у вільному доступі, тобто не вимагають додаткового фінансування.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Для ОП є у доступі сильні та активні представники регіональних підприємств та організацій. Від них є чіткий запит на формування професійних компетентностей випускників за цією ОП. Врахування бачення роботодавців та їх впровадження має шанс суттєво покращити якість підготовки здобувачів вищої освіти та забезпечити якість ОП. Проведені зустрічі із роботодавцями засвідчили позитивну практику проведення різних форматів заходів для студентів та абітурієнтів. Такими заходами є економічні брейн-ринги, де студенти можуть показати свої знання та навички, здобуті у ЗВО представниками різних організацій та установ що є стейкхолдерами освітньої програми «Економічна кібернетика».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

В роботі зі стейкхолдерами прослідковується не систематичність, зокрема відомо лише про одну публічно висвітлену подію на сайті сайті університету щодо обговорення освітньої програми. Рекомендуємо налагодити систематичну співпрацю із регіональними стейкхолдерами. Систематичність співпраці полягає у відкритих обговореннях переваг та недоліків освітньої програми, обговорення пропозицій від стейкхолдерів, розуміння процесу врахування їхніх пропозицій у навчальний процес. У рецензіях від стейкхолдерів на ОП рекомендовано давати запит на обґрунтовані відгуки на освітні компоненти, пропозиції до описів навчальних дисциплін з метою актуалізувати теми, типи завдань для здобувачів, наблизити практичну підготовку максимально до потреб ринку праці. У підсумку це забезпечить чіткий та зрозумілий для всіх сторін перелік програмних результатів навчання за ОП. Ціль рецензій від підприємств, установи чи організацій для ЗВО полягає у оцінці актуальності заявлених професійних компетентностей ОП та ОК, які їх забезпечують, а не у перевірці на відповідність стандартам вищої освіти. У роботі із здобувачами освіти побудувати процес перегляду освітніх компонент, актуалізації змісту навчальних дисциплін, поширення практики використання цікавих практично орієнтованих завдань. Відсутність розуміння в представників адміністрації ЗВО ролі здобувачів освіти як суб'єктів освітнього процесу та їх спроможності до конструктивної участі у ньому. Рекомендовано забезпечити організований процес моніторингу ОП відповідно до діючого Положення в ЗВО. Зокрема, це стосується систематичного опитування працедавців, збір та накопичення даних про ці опитування, проведення аналізу цих опитувань, представлення таких результатів широкому колу зацікавлених сторін - здобувачів, випускників, керівництва ЗВО, Комісії з моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти вченої ради університету, студентському самоврядуванню ЗВО, представникам із баз практичної підготовки за цією ОП. У цьому процесі важливо продемонструвати різним зацікавленим сторонам в який спосіб ЗВО врахував їхні пропозиції, рекомендації у оновленій ОП. Опитування випускників щодо пропозицій, сформованих на підставі їхнього досвіду роботи, показали потребу розширення можливості здобути компетентностей для роботи із актуальним програмним забезпеченням.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Проведений аналіз дозволяє констатувати, що ОП не в повній мірі узгоджується із якісними характеристиками за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.4, 8.5, 8.7 даного критерію. Також має місце часткова узгодженість з підкритеріями 8.3, 8.6. Враховуючи голістичний підхід в оцінюванні ОП за даним критерієм, освітня програма та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 8 з недоліками, що можуть бути усунуті впродовж одного року

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури, що регламентують освітній процес у ДДПУ ім. І. Франка чітко визначені та відображені у нормативних документах. У розділі "Доступ до публічної інформації" (<https://cutt.ly/IyVluxF>) на веб-сайті розміщено документи, що стосуються діяльності ЗВО та безпосередньо освітнього процесу. Всі учасники освітнього процесу мають змогу ознайомитися із своїми правами та обов'язками, а саме у таких документах: Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/myVlZAQ>), Положення про навчальні плани першого

(бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти у ДДПУ (<https://cutt.ly/6yVlcWZ>), Положення про освітні програми першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти у ДДПУ (<https://cutt.ly/2yVlb6k>), Положення про організацію і методику проведення семінарського заняття (<https://cutt.ly/NyVlmWT>), Навчально-методичне забезпечення освітніх програм Інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій (ІФМЕІТ) (<http://dspu.edu.ua/ifmeit/navch-zab/>), зокрема ОП “Економічна кібернетика”. На веб-сайті ІФМЕІТ розміщено робочі програми обов'язкових ОК, в тому ж числі програми виробничої практики, методичні рекомендації до підготовки та захисту дипломних робіт, методичні рекомендації по виконанню курсових робіт. Тут же розміщено результати проведення соціологічного опитування щодо організації освітнього процесу, що було проведено кафедрою економіки та менеджменту у грудні 2019 року. Для здобувачів вищої освіти також забезпечено окремий пакет корисних посилань, а саме Інформаційний пакет університету <http://dspu.edu.ua/infopackstud/> де розміщено загальну інформацію про університет, загальну інформацію для студентів, каталог освітніх програм, каталог вибіркових дисциплін. Здобувачі ОП “Економічна кібернетика” можуть ознайомитися із освітньою програмою на веб-сайті у розділі структурного підрозділу ІФМЕІТ. Так, наприклад ОП за 2016-2019 роки розміщено відповідно за цими посиланнями: <https://cutt.ly/AyVlPIY>, <https://cutt.ly/ByVlAVt>, <https://cutt.ly/6yVlDdA>, <https://cutt.ly/hyVlGDf>. Також здобувачі ОП можуть ознайомитися із каталогом вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік: <https://cutt.ly/tyVlZgZ>. Під час проведення ЕГ зустрічей із науково-педагогічними працівниками, працівниками кафедри економіки та менеджменту, здобувачами вищої освіти ОП та студентським самоврядування було з'ясовано, що всі учасники освітнього процесу досить добре поінформовані про всі дані, що є на веб-сайті та користуються всією розміщеною інформацією.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Громадське обговорення змін до ОП відбувається через веб-сайт ЗВО <http://dspu.edu.ua/gromadske-obgovorennya/>. Зокрема, на головній сторінці є окремий блок для проведення громадського обговорення, розміщено для ознайомлення проекти змін та запропоновано спосіб зворотного зв'язку - через заповнення форми <http://dspu.edu.ua/zauvazhennya-ta-propozyciy/>. Під час зустрічей із стейкхолдерами ОП було з'ясовано, що такою процедурою не користуються або що її зручність є сумнівною. Наприклад, на зустрічі із представниками інших структурних підрозділів ЗВО, в тому ж числі відділом інформаційної діяльності та молодіжної політики, було встановлено що запити через форму зворотного зв'язку не отримували. Також залишилася без чіткого пояснення з боку ЗВО процедура збору даних - зворотного зв'язку чи відгуку на ОП та реагування на них відповідних відповідальних структурних підрозділів - навчально-методичного відділу, ІФМЕІТ, кафедри економіки та менеджменту. Кафедра економіки та менеджменту проводить зустрічі із роботодавцями з метою одержання зауважень та пропозицій. Публічно розміщено інформацію про проведення такої зустрічі 22 січня 2020 року http://dspu.edu.ua/kafektm/news_meeting_with_stakeholders_2020.htm Із витягів із протоколів засідання кафедри, що отримано на запит ЕГ, зрозуміло, що такі зустрічі проводяться частіше, але в отриманих витягах чітко не відображена процедура розгляду пропозицій чи зауважень від стейкхолдерів, залучення до обговорення здобувачів вищої освіти за ОП. На зустрічі ЕГ із випускниками ОП було з'ясовано, що випускників ОП не залучали у визначений спосіб до обговорення, вони не користувалися наданим каналом надання зворотного зв'язку через веб-сайт ЗВО згаданий вище.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На веб-сайті ДДПУ імені Івана Франка розміщено інформацію про освітню програму, зокрема у розділі структурного підрозділу ІФМЕІТ. Освітні програми за 2016-2019 роки розміщено відповідно за посиланнями: <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/osvitnya-programa-bakalavr-ekonomichna-kibernetika-2016.pdf>, <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/osvitnya-programa-bakalavr-ekonomichna-kibernetika-2017.pdf>, <http://dspu.edu.ua/instytut-fizyky-matematyky-ekonomiky-ta-innovacijnyx-texnologij-2018-rik/>, http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/1.osvitnya-programa-bakalavr-ekonomika-_240-kredytiv_-2019-1.pdf У відповідних файлах міститься актуальна інформація про ОП, її цілі, очікувані результати та освітні компоненти. Детальні дані про обов'язкові освітні компоненти ОП розміщено для здобувачів освіти у розділі навчального підрозділу - Навчально-науковий інститут фізики, математики, економіки та інноваційних технологій у каталозі “Описи навчальних дисциплін” <http://dspu.edu.ua/ifmeit/051-ekonomika-specializaciya-ekonomichna-kibernetika/> Навчально-методичне забезпечення освітньої програми розміщено теж на веб-сайті <http://dspu.edu.ua/ifmeit/navch-zab/051-cybernetics/> Описи навчальних дисциплін містять короткий інформацію про дисципліну, її обсяг, перелік тем лекцій, завдань та оцінювання. Інформування про вибіркові ОК ОП забезпечено через інше розміщення - у блоці загального інформування від ЗВО <http://dspu.edu.ua/infopackstud/selectdisc/>

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ДДПУ імені Івана Франка розміщує всі інформаційні матеріали, необхідні для здобувачів освіти за ОП, систематично веде всю необхідну документацію, що забезпечує належну публічність. Всі правила та процедури, що регламентують освітній процес, є описані та використовуються на практиці. Спостерігається адаптація у діяльності структурних підрозділів до нових потреб освітнього ринку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкою є інструментальна цінність відкритості ЗВО. Це, зокрема, простежується у досвіді різних стейкхолдерів - абітурієнтів, здобувачів, викладачів та роботодавців. Простежується слабе розуміння частини стейкхолдерів - студентів в особі студентського самоврядування - про їхні права щодо освітнього процесу, їх залученості до його покращення та рівня відповідальності за користування наданими їм правами. Формат публікації ОП, обраний ЗВО, є складним та ймовірно створює труднощі для усіх стейкхолдерів. Зокрема, роботодавці не мають легкого доступу до інформування про зміни в ОП, періодичного залучення до публічних пропозицій, рекомендацій до змін. Труднощі мають технічний характер, зокрема формати документів чи візуалізація інформації, що при належному аналізі може бути змінено та дозволить покращити доступність всім стейкхолдерам, особливо роботодавцям. Налагоджена структура веб-сайту ДДПУ імені Івана Франка та спосіб комунікації компонентів ОП - як обов'язкових, так і вибіркових може дещо утруднювати здобувачам вищої освіти їхнє розуміння логічної структури ОП та зв'язків між ОК. Такі недоліки можна виправити за допомогою інструментів візуалізації даних.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Наведені факти та їх аргументи по кожному підкритерію Критерію 9 свідчать на користь відповідності критерію прозорості та публічності. У своїй діяльності ЗВО ДДПУ керується принципом відкритості, публічності, що свідчить про виконання своєї суспільної місії. Разом з тим несистематичність та неупорядкованість применшує ту перевагу, яку має та готовий використовувати в освітній діяльності ЗВО. За умови належного аналізу та упорядкування інформації на веб-сайті неточності та розпорошеність у представленні інформації можна виправити. Отже, освітня діяльність за ОП загалом відповідає критерію прозорості та публічності, а вказані недоліки не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

За результатами інтерв'ювання представників роботодавців, академічного персоналу, здобувачів вищої освіти, менеджменту ДДПУ імені Івана Франка, експертна група констатує, що всі учасники фокус груп розуміють та критично сприймають наявні проблемні ситуації та недоліки в організації освітнього процесу, відкриті до діалогу, налаштовані на співпрацю, усунення визначених недоліків, розвиток як закладу вищої освіти в цілому, так і освітньої програми «Економічна кібернетика» зокрема.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	E
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ОП бакалавр Економіка 2016_EK.pdf</i>	YRbfYSnZo8V1m8MVB3tc3nhMIg9pOsVAW3dT9YHbos=
Додаток	<i>протокол від 27 січня 2020.pdf</i>	rG8YyuP6LgHIkD6aOjcwWcRsOgobABQCcoGKgySnmAY=
Додаток	<i>Відкриті дані.pdf</i>	AcjKrQxhWS5Owv3AqRjHE2BBQvk863fuTR3BZ71KLt8=
Додаток	<i>Договори про практику.pdf</i>	tZ7w42+cwjcfN9w16Lb4uvS+6Befh3m7RXukX+G2um4=
Додаток	<i>Подяки_студентам.pdf</i>	cfD8srKeRIN/oQdrQEnJgnp5MadgZDRd9h8VraZvL6Y=
Додаток	<i>Звіти голів ЕК.pdf</i>	FcdZGHQ54xXRKSrO3oG1qXjweRX6N2V2pHeJn/JRlvG=
Додаток	<i>Листи реєстрації на вибіркові дисц. pdf</i>	MCI/cfFyg82IbBhRgVZUSfirrsLfFS3zqjEJpT6kNY4=
Додаток	<i>_Анкети і звіти.pdf</i>	hcW2snb8VXlc2oh3Zd9LlkNVVvllOdludgyjt5fyZ6s=
Додаток	<i>Передача Талони 2 і К.pdf</i>	SwmYLGoznqsaDSCo2unJMTfEd7n+dHHLKBol8UkKoZc=
Додаток	<i>_Перевірка на плагіат.pdf</i>	mcJj7q7ke/Qk+1NlkmkTQRomhpkw1qxJm8HRz3dSqqE=
Додаток	<i>Витяги вченої ради.pdf</i>	wj6IVtL9/sF2hws5YS6WVpOMdpjQxdNOcWi5gvm6dH4=
Додаток	<i>_Положення про преміювання.pdf</i>	yoZx/Ea8Nqlv8BUosW/4x4qQdDm8AYFVEu6HAN3t+MM=
Додаток	<i>_Угоди про співпрацю ЗВО.pdf</i>	

		13KxcNfC+bMkM2q9QEaGdk2lAw3PGYpzipz+623q8Y/8=
Додаток	<i>_Витяги_зас_каф_зміни до ОП.pdf</i>	EkH1uXf9G8vvknrFht7HOdiSMRuS9K/9/scsXQWUiyс=
Додаток	<i>Рецензії_академ_спільнота.pdf</i>	5YPmJG/5KgA/3dNPbCWAeLCNRfAiVoZGVzbW5WuQrGс=
Додаток	<i>_Участь студентів у конфер.pdf</i>	DtBdLSCe8pb8LYUYIkHMASP98j2kQJB8W+PuE3Nvx/Q=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Григорук Павло Михайлович

Члени експертної групи

Клебан Юлія Анатоліївна

Розгонюк Катерина Вікторівна